Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 700. Sergii Pap. Annus 13. Tiberii Absimari Imp. Annus 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

Visual Library

longiori tempore regnantem ad noſtram omniumq; pacem cuſtodiat incolumem, dilectiſſime in Chriſto fili.

VII. REX PENE CORRIGIT PRAVOS VSVS EX PRÆSCRIPTO APOSTOLICÆ SEDIS.

Quæ autem poſt hæc, ipſa accepta epiſtola, ſecuta ſint, idem Beda narrat his verbis: *Hæc epiſtola cum præſente Rege Naitano, multiſq; viris doctioribus eſſet lecta, ac diligenter ab his, qui intelligere poterant, in linguam eius propriam interpretata, multum de eius exhortatione gauiſus eſſe perhibetur: ita vt ſurgens de medio optimatum ſuorum conſeſſu, genua flecteret in terram, Deo gratias agens, quod tale munuſculum de terra Anglorum mereretur accipere. Et quidem & antea nouí, inquit, quia hæc erat vera Paſchæ celebratio, ſed in tantum modo rationem huius temporis obſeruandam cognoſco, vt parum mihi omnino videar de his antea intellexiſſe. Vnde palam profiteor vobiſque qui aſſidetis præſentibus proteſtor, quia hoc obſeruare tempus Paſchæ cum vniuerſa mea gente perpetuo volo: & hanc accipere debere tonſuram, quam plenam eſſe rationis audiuimus, omnes, qui in regno meo ſunt, clericos decerno. Nec mora, quæ dixerat, regia auctoritate perfecit. Statim namque iuſſu publico mittebantur ad tranſcribendum, diſcendum, obſeruandum per vniuerſas Pictorum prouincias circuli Paſchæ decennouennales, oblitteratis per omnia erroneis octoginta & quatuor annorum circulis. Attondebantur omnes in coronam miniſtri altaris ac monachi: & quaſi nouo ſe diſcipulatui beatiſſimi Apoſtolorum principis Petri ſubditã, eiuſq; tutandam patrocinio, gens correcta gaudebat.* hactenus de his Beda.

VIII.

Sed reuertamur ad Adamnanum, quem diximus plurimum laboraſſe, vt Scotos ad Paſcha Catholicum celebrandum adduceret. Accidit opportuna oblata occaſione, vt ipſe de locis ſanctis, qui coluntur in Palæſtina, proficuum valde ſcripſerit commentarium, de quo iſta Beda a: *Scripſit idem vir de locis ſanctis librum legentibus multum vtiliſſimum, cuius auctor erat docendo ac dictando Galliarum Epiſcopus Arculfus, qui locorum gratia SS. venerat Hieroſolymam: & luſtrata omni terra repromiſſionis, Damaſcum quoque, Conſtantinopolim, Alexandriam multaſque maris inſulas adierat, in patriamque nauigio reuertens, vi tempeſtatis in Occidentalia Britanniæ littora delatus eſt: ac poſt multa ad memoratum Chriſti famulum Adamnanum perueniens, vbi doctum in ſcripturis, ſanctorumque locorum gnarum eſſe compertus eſt, libentiſſime eſt ab illo ſuſceptus, libentius auditus: adeo vt quæque ille ſe in locis ſanctis memoratu digna vidiſſe teſtabatur, cuncta mox ille litteris mandare curauerit.*

a Bed. lib. 5. c. 16

ARCVVLFI EPISC. PEREGRINATIO AD LOCA SANCTA.

IX. COMMENTARIVS DE LOCIS SANCTIS.

Fecitque opus (vt dixi) multis vtile, & maxime illis, qui longiſsime ab eis locis, in quibus Patriarchæ & Apoſtoli erant, ſecreti, ea tantum de his, quæ lectione didicerint, norunt. Porrexit autem librum hunc Adamnanus Alfrido Regi, ac per eius eſt largitionem etiam minoribus ad legendum contraditus. Scriptor quoque ipſe multis ab eo muneribus donatus, in patriam remiſſus eſt. hæc Beda, qui eũdem commentarium in compendium redactum viginti diſtinctum capitibus poſtea edidit, extatque hodie: id enim ipſe perorando teſtatur, & in hiſtoria Anglorum, vbi iſta habet b: *Plura voluminis illius, ſi quem ſcire delectat, vel in ipſo illo volumine, vel in eo, quod de dudum ſtrictim excerpſimus, epitomate requirat.* Accidit namq; Dei beneficio, vt Eccleſia Anglicana, ſicut rerum, ita & locorum Sanctorum ſcientia pariter imbueretur.

b Beda l. c. 18

FREQVENS ET FERVENS PEREGRINATIO AD LOCA SANCTA.

Sed & in his omnibus fidelium cognoſce vehementem ardorem in peregrinando ad loca ſancta: non enim timore Saracenorum eandem incolentium terram deterreri potuerunt, quin adeo periculoſam peregrinationem animo læto ſuſciperent, eaque ſuſcepta, ſingula veluti ſumma pace loca quæſita luſtrarent. Sed & admirare nihil negotii accolis factum à Sarracenis, quamuis loca illa omni ipſis debita pietate colerent, multiplicitate luminum, ſacrificiis, atque reliquo omni cultu, quo antea ſummo ſtudio maiores ea proſequi conſueuerant. Sed de his ſatis.

IESV CHRISTI

ANNVS 700.

SERGII PAP. Annus 13. TIBERII ABSIMARI IMP. Annus 4.

SEptingenteſimus à Domino natali adeſt annus, decimatertia Indictione inchoatus, exordium noui ſæculi, cuius antequam oſtium pateus ingrediaris, ad contuendum [illegible] neris decurſi hoc tomo ſæculi conuerte oculos: mente animo, ac luſtra memoria, ſi quid nouum in Eccleſia Catholica diminutum eorum, quæ in reliquis omnibus ſuperioribus videris ſæculis: poſitos namque ob oculos habeas ſingulos annos veluti totidem in pagina verſas, alios aliis cohærentes, in quibus inſpicias nouaſſe [illegible] plane eaſdem, quas in ſuperioribus ſæculis Eccleſiæ [illegible]tes & ſacramenta, eandem ſuper vniuerſam Eccleſiam Romani Pontificis poteſtatem, iſdemque in omnibus affluentem Eccleſiam chariſmatibus, quibus primum, ſecundum, tertium, & ſic deinceps reliqua vſque in præſens viſa ſunt ſæcula abundaſſe. Res ipſa id teſtatur, [illegible]mant, & mira conſenſione ſcripta SS. omnium prædic[illegible] à regia nunquam deflexiſſe ſanctam Dei Catholicam Eccleſiam via, quæ SS. omnium martyrum & confeſſorum fuit attrita veſtigiis: ſatiſque edocent erraſſe, qui ab ea recedentes, in deuia declinarunt. Hæc autem dixiſſe voluimus, quod te: miſeri Nouatores iactent, deſiuiſſe [illegible] culo Rom. Eccleſiam à priſtino inſtituto maiorum, [illegible] aliud in alia reiiciant tempora, pro mentis arbitrio blaterantes: cum in his, quæ ad fidem ſpectant, vnam eandemque ſit in omnibus ſemper intueri Eccleſiam à Chriſti tempore vſque in præſentem diem, prout non ſolum connexi ſimul annis anni ſinguli docent, ſed & dies ipſi, ſecundum prophetam illud: *Dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat ſcientiam.* Sed ad anni præſentis res geſtas veniamus. I.

Qui poſteris tradidit vitam ſanctiſſimi viri Vulfranni Archiepiſcopi Senonenſis, Ionas monachus huius ſæculi ſcriptor, qui quæ à Friſiæ monacho [illegible] digno [illegible]cepit, de eiuſdem ſancti ad Friſios pariter commendo apoſtolatus tempore iſta habet: de *Venerabilis autem Præſul Vulfrannus, cum teneret Pontificatum Senonenſis vrbis, cum licentia Regis Childeberti & Pipini principis ad prædicandum [illegible] te Friſonum genti (ſicuti diuinitus ſibi fuerat reuelatum) animo conuertit, qui erat annus Dominicæ incarnationis ſeptingenteſimus, Pipini quoque principis annus decimus tertius.* hæc de tempore. Sed quod de licentia Regis ac principis habet, [illegible] ptas ſecundum ea, quæ haud pridem dicta ſunt, [illegible] iſſe huiuſcemodi litteras ad barbaros, quibus [illegible] Euangelium prædicabat compeſcendos & [illegible] continendos. Quod vero ad eius pertinet apoſtolatum: cum ex Hibernia & Anglia (quos narrauimus) ad eiuſdem gentis Friſiæ conuerſionem properaſſent complures Apoſtolici viri, non leui videbantur affici probro Epiſcopi Gallicani, quod proximæ gentis neglexiſſent habere ſollicitudinem, quo abiecta idololatriæ impietate, veræ religionis particeps fieret. Cæterum etſi alios Gallicanos Epiſcopos eiuſmodi de Friſiorum conuerſione cura non tetigit, nec ſtimulus excitauit: Senonenſem tamen Epiſcopum Vulfrannum magnopere exagitauit, qui e Fontanellæ claro cœnobio aſſumptis ad munus Apoſtolicum ſociis, in Friſiam profectus eſt, de quibus iterum plura habet iſta Ionas: II.

Nec, inquit, *ſilentio eſt prætereundum, quod diuina potentia per eundem ſanctum Pontificem operari dignata eſt. Plurima enim virtutum miracula in itinere, dum ad eam iret, & in eadem gente per eundem fiebant: ex quibus nonnulla memoriæ tradere & poſteris intimare, commodum duximus. Denique fratres, qui eum familiariter nouerunt, & coram quibus patratum eſt, narrare ſolent, & maxime vir reuerendiſſimus Vuando, tunc temporis*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

diaconus & cooperator in verbo Dei eiuſdem Præſulis, poſtea autem presbyter, & ſuccedenti tempore eiuſdem monaſterii Fontanellenſis Abbas, in quo educatus fuerat. Dum enim nauigaremus, inquit, in Friſiam, poſitis nobis in medio mari, quod adiacet regioni Morinorum, aſſuit hora, in qua ſacrificium Deo victima ſalutaris immolandum erat. Tunc poſitis anchoris, naui immobili permanente, & celebrante eodem S. Pontifice Miſſarum ſolemnia, ventum eſt ad horam, qua miniſter patenam Præſuli porrigere debuit: extenſaque manu, expectabat horam, qua ſuſciperet eam. Sed dum miniſter eam abluere vellet, in mare cecidit: proſtratuſque pedibus ſancti Pontificis humiliter veniam precabatur, dicens, quia dum eam abluere voluiſſet ſuis manibus, in mari elapſa profunda, ima petiiſſet. Moxque idem vir Dei flectens genua ſua ad Patrem Domini noſtri Ieſu Chriſti precabatur eius clementiam, vt qui quondam coram patribus in mari rubro fecerat mirabilia, propitius ſuis adeſſet precibus. Finita vero oratione, iuſſerat diacono, vt in eum, in quem patena ceciderat, locum mitteret manum. Quo facto, mox ab imo maris eadem patena diuinitus reuecta, eiuſdem miniſtri manui inhæſit. Quod videntes nautæ, cæterique nauis comites, Dominum cunctipotentem totis viſcerum præcordiis collaudauerunt, qui per ſeruum ſuum tale dignatus eſt operari miraculum. Sicque commixtionem corporis & ſanguinis idem ſanctus Præſul faciens, nomenque Saluatoris glorificans, ſacroſancta Miſſarum ſolemnia compleuit. hæc Wando Abbas ad Ionam de his, quæ ipſe vidiſſet. ex quibus, præter inſignis miraculi virtutem, intelligis, lector, non deſtitiſſe ſanctos viros in mari etiam, cum tranquillitas eſſet, religata anchoris naui, celebrare ibi ſacroſanctum ſacrificium Miſſæ Deo maxime gratum, quod ipſe tanti editione miraculi patefecit. Sed quæ his memoria perenni digna idem ſubiiciat Ionas, audiamus:

[illegible] *Aliud quoque eiuſdem patris memorabile miraculum, ſicut ab iis didicimus, coram quibus factum eſt, ob ædificationem poſterorum narrare cur pigeat? Prædicante enim illo & docente prædictum populum Friſonum, contigit quadam die puerum quendam ex ipſa gente Friſonum ortum, diis immolandum duci ad laqueum. Orabat autem ſanctus Pontifex incredulum Ducem, vt huius pueri ſibi vitam donaret, nec hominem ad imaginem Dei factum, ſacrificium execrabile dæmonibus immolaret. Vocabatur autem idem puer Ouo. Reſpondebat autem Dux patrio ſermone, decretum eſſe lege perennitèr à prædeceſſoribus ſuis, omnique Friſonum gente, vt quemcumque ſors elegiſſet, in eorum ſolemniis diis offerendum ſine mora. At vero ſanctus Præſul dum perſiſteret in precibus, & præfatus populi princeps eius dignæ petitioni ſatisfacere vellet, animoſi Gentiles, zelo vanitatis accenſi, ſicut ſcriptum eſt: Zelus apprehendit populum ineruditum: vnanimes fruſtrabant eius preces, dicentes: Si tuus Chriſtus de tormento mortis eum eripuerit, ſit tuus, ſitque tuus perenni ſeruus. Ad hæc S. Pontifex: Non hominum, inquit, in hoc facto, ſed Domini Chriſti fiat voluntas. Appenditur denique puer in patibulo, aſpicientibus Chriſtianorum ſimulque Gentilium turmis per duarum fere ſpatium horarum. Extemploque Sacerdos Domini pro ſalute & vita non ſolum illius, qui in tormento erat mortis conſtitutus, verum etiam pro obcæcato populo, qui ſatanæ vinculis irretitus erat, flectens genua, hanc ad Dominum fudit orationem: Deus inuiſibilis, immortalis & æterne, exorabilis tuis eſto ſupplicibus: & ſicut quondam Danielem liberaſti de lacu leonum, ita hunc puerum de faucibus eripe illius ſæui leonis, qui circumiens, quærit, quem deuoret: vt de illius duplici ſaluatione populus hic incredulus, depoſita ſorde idololatriæ, ad veritatis conuertatur agnitionem, & per cunctas generationes nomen tuum benedicatur in ſecula.*

[illegible] *Hac completa oratione, illico diſrupta ſunt vincula, quibus ſemianimi pueri guttur illigatum fuerat: ſicque illæſus in terram ruit. Vidiſſet autem illi (vt poſt ipſe narrabat) quaſi ſopore graui teneretur oppreſſus, ſanctique Pontificis zona pectore circumligatus, ſublimaretur omnis eius corporis ſtatus. Apprehenſaque eius manu: Pontifex ſanctus ait: In nomine Domini* IESV CHRISTI *exurge incolumis ſanus. Quo dicto, illico incolumis ſurrexit, nullum illata ſibi pœna ſentiens dolorem: atque ex hoc facto plurima Friſonum multitudo conuerſa eſt ad Dominum: credebantque & baptizabantur, quotquot præordinati erant ad vitam æternam. Prædictus autem Ouo, lauacri ſalutaris vnda perfuſus, atque à præfato Pontifice Fontanellam perductus, litteriſque ſacris eruditus, poſtea diaconus conſecratus, deinde ſequenti tempore à venerando Pontifice Reginaldo vrbis Rothomagenſis presbyter ordinatur. Et quia erat in arte ſcriptoria eruditus, plurimos codices in prædicto ſcripſit monaſterio, ſed & teſtamenta & largitiones fidelium plurimas, quas ipſi loco felici munere conferebant. Ibique magno confectus ſenio, ſub Oſtrulphi Abbatis tempore vitam Deo digna conuerſatione terminauit, magiſtri & domini ſui Vulfranni ſacerdotis eximii imitando veſtigia.* hæc Ionas, qui in præfatione eius lucubrationis, ab eodem Ouo, quæ ſcribit, ſe etiam accepiſſe teſtatur: qui & ſubiicit de aliis miſeris æque ſorte delectis, & dæmonum ſacrificio condemnatis, à ſancto Pontifice pariter virtute ſignorum ereptis & redditis Chriſtianis. tu ea leges apud eundem (ſi libet) auctorem.

His & aliis admirandis, Apoſtoliſque dignis miraculis adeo veritas Chriſtianæ religionis innotuit, vt libere prædicandi, & qui vellent eſſe, Chriſtianos fieri licentiam Dux ille Radbodus impenderit: adeo vt & filius eius id petens fuerit à ſancto Pontifice conſequutus: ipſe vero Dux quomodo cum ad limen fuerit, ac pene ingreſſus Eccleſiam daturus CHRISTO nomen reſiliit, miſereque diem clauſit extremum, ſuo loco dicturi ſumus.

IESV CHRISTI ANNVS 701.

SERGII PAP. Annus 14. TIBERII ABSIMARI IMP. Annus 5.

SEquitur annus Redemptoris ſeptingenteſimus primus, Indictione decimaquarta: quo (vt Romanum habet Martyrologium) quinto Idus Septembr. inchoata iam eodem menſe Indictione decimaquinta, S. Sergius Papa moritur, cum ſediſſet annos tredecim, menſes octo, & dies quatuordecim hęc ex Anaſtaſio & Romano Martyrologio. De cuius rebus geſtis, pręter illa quę dicta ſunt, his adiiciamus ea, quæ cum ad eundem Sergium ſpectēt, tamen quod nulli temporis nota ſignata reperiātur, certo eiuſdem Pontificis anno minime conſignare licuit: quamobrem hic in fine vitæ eius, ex more, ponamus. Extat eiuſdem Pontificis epiſtola ad Ceolfridum ſeu Celfridum Abbatem in Anglia eius monaſterii, in quo à teneris annis Beda coaluerat, creueratque in virum perfectum ſanctitate & doctrina inſignem: qua idem Pontifex ipſum Bedam ad ſe mitti poſtulat, epiſtola autem ipſa ſic ſe habet: I. SERGII PAPÆ OBITVS.

Sergius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei Ceolfrido religioſo Abbati ſalutem.

Quibus verbis ac modis clementiā Dei noſtri atque inenarrabilem prouidentiam poſſumus affari, vt dignas gratiarum actiones pro immenſis circa nos eius beneficiis perſoluere queamus, qui in tenebris & vmbra mortis poſitos, ad lumen ſcientiæ perduxit. & infra: *Benedictionis interea gratiam, quam nobis per præſentem portitorem tua miſit deuota religio, libenti & hilari animo, ſicut ab ea directa eſt, nos ſuſcepiſſe, cognoſce. Opportunis ergo ac diuinis amplectendæ ſolicitudinis tuæ petitionibus arctiſſima deuotione fauentes, hortamur Deo dilectam religioſitatis tuæ bonitatem, vt quia exortis quibuſdam Eccleſiaſticarum cauſarum capitulis non ſine examinatione longius innoteſcendis, opus nobis ſunt ad conferendum arte litteraturæ imbuti: ſicut decet deuotum auxiliatorem ſanctæ matris vniuerſalis Eccleſiæ, obedientem deuotionem huic noſtræ exhortationi non deſiſtas accommodare: ſed abſque aliqua immoratione religioſum Dei famulum Bedam venerabilis monaſterii tui presbyterum ad limina Apoſtolorum Principum dominorum meorum Petri & Pauli, amatorum tuorum ac protectorum, ad noſtræ mediocritatis conſpectum non moreris dirigere: quem, fauente Domino ſanctis tuis precibus, non diffidas proſpere ad te rediturum, peracta præmiſſorum capitulorum cum auxilio Dei deſiderata ſolemnitate. Erit enim (vt confidimus) etiam cunctis tibi creditis profuturū, quicquid Eccleſiæ generali claruerit per eius præſtantiam impertitum.* hucuſque ex epiſtola II. SERGII PAPÆ EPIST. AD CEOLFRIDVM.